

3. Koriste- ja sabloninmaalaukset

Valmiilla, läpipiirrettävillä koristemaalauksmaaleilla ja leikatuilla sablonilla¹ saa helposti lisäilmettä huonetiloihin, huonekaluihin ja koriste-esineisiin.

Yleistä Helpohko tekniikka valmiita malleja käytettäessä, mallit voi tehdä ja leikata myös itse. Koristemaalaukset maalataan yleensä temperamaalilla ja taiteilija-akryyli tai -öljyväreillä..

Pohjista Pohjaksi sopivat lähes kaikki himmeät – puolihimmeät maalipinnat. Sabloninmaalaukset tulevat parhaiten esille täysmattamaalipinnoilla, esim. liima- ja temperamaali. Soveltuu lähes kaikille pinnoille, esim. seinä- ja kattopinnot, huonekalut, ovet, koriste-esineet ym.

Perustekniikka

a) Koristemaalaukset läpipiirrettävillä mallilla

1. Valmismalli sisältää läpipiirrettävän mallin ja kalkieeripaperin.
2. Malli teipataan kevyesti paikalleen ja piirretään läpi kovalla lyijykynällä.
3. Malli asetetaan osittain lomittain edellisen piirroksen päälle ornamentteja maalattaessa oikeaa kohdistusta varten
4. Vesiväri² piirretään apuviiva pitkiä ornamentteja varten, jotta kuvio kulkisi suorassa.
5. Piirroksen ääri viivoja noudattaen maalaus suoritetaan litteää tai pyöreää harjassivellintä apuna käyttäen.

b) Sabloninmaalaukset valmiilla mallilla

1. Valmissablonit ovat kestävästä muovista ja niitä voi käyttää monta kertaa ja ne kestävät pesua liuottimilla.
2. Malli teipataan kevyesti paikalleen.
3. Vesiväri² piirretään apuviiva pitkiä ornamentteja varten.
4. Kauniin ja ilmavan vaikutelman saa töpöttämällä värin sablonitöppärillä tai luonnonsienellä.
5. Sablonivärit kuivuvat nopeasti ja ne voi siirtää jo muutaman minuutin jälkeen paikaltaan.
6. Saman sablonin läpi voi yhdellä kertaa maalata myös useammalla värillä.

VÄHIMMÄISVARUSTUS

- valmismalli
- maalarinteippiä, kova lyijykynä
- sablonitöppäri tai luonnonsieni
- litteitä ja pyöreitä harjassiveltimiä
- temperamaalia, taiteilija-akryyli tai -öljyvärejä

¹ sabloni = yleensä muoville läpileikattu koristekuvio

² vesivaaka = vatupassi

4. Krakelointi ja patinointi

Krakeloinnilla¹ saadaan uudesta pinnasta vanhan näköinen ja patinoinnilla² vaikutelma tehostuu. Krakelointi perustuu hitaasti kuivuvan pohja-aineen ja nopeasti kuivuvan pinta-aineen reaktioon. Krakelointia ja patinointia voi käyttää yhdessä ja/tai erikseen. Patinoinnin voi erikseen tehdä lähes kaikille pinnoille, kuten maali- ja lakkapinnat, kipsi ym. Patinointiväreinä käytetään yleisesti maaväripigmenttejä; luonnon umbra, poltettu umbra, luonnon terra, poltettu terra ja musta – eri sekoitussuhteissa. Patinavärin voi sekoittaa esim. öljylasuuriin³ tai sellakkaliuokseen⁴.

Yleistä	Melko vaativa tekniikka, vaativuus riippuu käytetyistä krakelointi-aineista ja menetelmästä.
Pohjista	<p>Onnistuminen vaatii tasaisen pinnan, muuten pohjamateriaaliksi käy lähes kaikki imemättömät pinnat.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Imevät, huokoiset pinnat on tasoitettava ja maalattava puolihimmeällä öljymaalilla. <p>Soveltuu parhaiten pienille pinnoille, kuten kalusteovet, huonekalut, koriste-esineet ym..</p>

¹ Krakelointi = hiushalkeilu

² Patinointi = vanhentaminen

³ Öljylasuuri = esim. Lasol-lasuuriöljy

⁴ Sellakkaliuos = sellakkahiutaleen ja spriin liuos

Perustekniikka

a) Krakelointi -lakkasarjalla

1. Tasaiselle pinnalle levitetään hyvälaatuisella harjassiveltimellä tasainen kerros antiikkilakkaa (I).
2. Antiikkilakan annetaan kuivua 1-1,5 tuntia, jos halutaan suuri halkeilukuviointi ja n. 3 tuntia pienempää halkeilua varten.
3. Krakelointilakkaa (II) levitetään vielä tahmean antiikki-lakan päälle hyvällä harjassiveltimellä tasaisesti samansuuntaisesti sivellen.
4. Krakelointilakan voi poistaa vedellä ja sienellä, jos krakelointi ei onnistu, mutta silloin on antiikkilakan annettava kuivua vähintään 12 tuntia ja aloitettava sen jälkeen alusta antiikkilakan levityksellä.
5. Krakelointilakka kuivuu noin tunnissa, missä ajassa krakeloinnin on muodostuttava.
6. Krakeloinnin voi patinoida esim. öljylasuuriin sekoitetuilla patinointiväreillä.
7. Krakelointi on suojattava antiikkilakalla.

VÄHIMMÄISVARUSTUS

- malli tai mallikirja
- krakelointilakkasarja
- patinointivärejä ja öljylasuuri
- kaksi hyvälaatuisia harjassiveltintä